



ประกาศกรมควบคุมโรค

เรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายลำดับรอง

ด้วยมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติว่า เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดกรอบระยะเวลาในการประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐกระทำตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ซึ่งมีสิทธิหรือหน้าที่หรือได้รับผลกระทบที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งหน่วยงานที่ปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐจะต้องประกาศวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น กรมควบคุมโรค จึงขอชี้แจงข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของการมีกฎหมาย

โดยที่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุ และอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ สมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนโดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้โดยง่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้น เพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ มาตรการควบคุมบรรจุภัณฑ์ ฉลาก ข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า มาตรการควบคุมสถานที่ห้ามขายและห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมวันและเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมอายุและอาการของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมลักษณะและวิธีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อควบคุมการบริโภคและลดปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดนักดื่มหน้าใหม่ ลดปริมาณการบริโภคโดยรวม และลดผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหา

๒.๑ การกำหนดโครงสร้างและกลไกคณะกรรมการระดับชาติ และคณะกรรมการระดับจังหวัด

(๑) กำหนดโครงสร้างคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการระดับชาติ ๒ ชุด ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติและคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ รวมถึงกำหนดให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัด ได้แก่ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์จังหวัด และคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร

(๒) กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์จังหวัด และคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร

(๓) กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ รวมถึงกำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานฯ

๒.๒ การกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์

(๑) กำหนดให้มีมาตรการควบคุมบรรจุภัณฑ์ ฉลาก และข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า โดยการจัดให้มีบรรจุภัณฑ์ ฉลาก และข้อความคำเตือนดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ

(๒) กำหนดสถานที่ห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ เช่น วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานที่ราชการ หอพัก สถานศึกษา สถานีบริการน้ำมัน เชื้อเพลิง สวนสาธารณะของทางราชการ เป็นต้น

(๓) กำหนดสถานที่ห้ามบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ เช่น วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมธรรมทางศาสนา สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานที่ราชการ สถานศึกษา สถานีบริการน้ำมัน เชื้อเพลิง สวนสาธารณะของทางราชการ เป็นต้น

(๔) กำหนดวันห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษาและวันออกพรรษา โดยยกเว้นการขายเฉพาะร้านค้าปลอดอากรภายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ

(๕) กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ โดยการขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์สามารถกระทำได้เฉพาะสองช่วงเวลา ได้แก่ ๑๑.๐๐ น. - ๑๔.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ น. - ๒๔.๐๐ น. ยกเว้นการขายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ และการขายในสถานบริการซึ่งเป็นไปตามกำหนดเวลาเปิดปิดของสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๖) กำหนดมาตรการควบคุมการขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลบางกลุ่ม ได้แก่ บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ และบุคคลที่มีอาการมีเมมาจนครองสติไม่ได้

(๗) กำหนดมาตรการควบคุมวิธีการหรือลักษณะการขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ โดยกำหนดห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ด้วยวิธีการหรือในลักษณะต่าง ๆ เช่น ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ การเร่ขาย การลดราคา เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย การให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแจก แคม ให้หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ การใช้เครื่องจ่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณร้านค้าสะดวกซื้อ เป็นต้น

(๘) กำหนด...

(๘) กำหนดมาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ รวมถึงการกำหนดช้อยกเว้น ให้การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์โดยผู้ผลิตเครื่องตี้มแอลกอฮอล์สามารถกระทำได้ เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องตี้มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น

๒.๓ มาตรการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยกำหนดให้ผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์หรือญาติ คณะบุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐหรือเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ อาจขอรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากสำนักงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กำหนด

๒.๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ บทกำหนดโทษ และการเปรียบเทียบ

(๑) กำหนดหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

(๒) กำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนมาตรการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มาตรการต่าง ๆ

(๓) กำหนดให้บรรดาความผิดในกฎหมายสามารถเปรียบเทียบได้ ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กำหนด

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

(๑) ลดการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เพื่อลดผลกระทบทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

(๒) ป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้ง่าย

(๓) ค้ำครองสุขภาพของประชาชนจากโทษและพิษภัยของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ทั้งด้านสุขภาพ ครอบครั้ว อุบัติเหตุ และอาชญากรรม

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) ประชาชนและผู้ประกอบการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

(๒) ผู้รับผิดชอบงานในระดับพื้นที่ขาดความรู้และประสบการณ์ เนื่องจากมีการโยกย้ายงาน และมีภาระงานหลายด้าน

(๓) นโยบายของพื้นที่ไม่เอื้อให้มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด มุ่งเน้นที่การตรวจเตือนและประชาสัมพันธ์

(๔) ไม่มีกลไกการติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับจังหวัด ส่งผลให้ไม่สามารถขับเคลื่อนกลไกระดับจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(๕) ข้อกำหนดมีความไม่ชัดเจน เกิดการตีความที่แตกต่างกัน

(๖) มีการหลบเลี่ยงข้อกำหนด เช่น การโฆษณาตราสินค้าอื่นที่เหมือนหรือคล้ายกับตราเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

(๗) พนักงานเจ้าหน้าที่ขาดอำนาจหน้าที่บางประการ เช่น ไม่มีอำนาจเรียกดูบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น

๕. ผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาคเอกชนและภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับใช้กฎหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) ผู้ประกอบการ ประชาชนทั่วไป

(๓) นักวิชาการ

(๔) ภาคประชาสังคม

๖. สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย

จากข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ - เดือนมิถุนายน ๒๕๖๗ ได้รับเรื่องร้องเรียน ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งสิ้น จำนวน ๒,๖๙๓ ราย โดยเรื่องร้องเรียน ส่วนใหญ่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (มาตรา ๓๒) การขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือลักษณะที่ต้องห้ามตามกฎหมาย (มาตรา ๓๐) และการขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์นอกเวลาที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๒๘) ตามลำดับ

ในการนี้ กรมควบคุมโรค ขอประชาสัมพันธ์การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการจัดทำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายลำดับรอง โดยกำหนดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย หรือผ่านระบบสารสนเทศของกรมควบคุมโรค ตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗



(นายธงชัย กิริติหัตถยากร)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

เอกสารแนบท้ายประกาศกรมควบคุมโรค
เรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
และกฎหมายลำดับรอง
(สำหรับภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป)

QR Code รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย
(www.law.go.th)



เอกสารแนบท้ายประกาศกรมควบคุมโรค
เรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
และกฎหมายลำดับรอง
(สำหรับหน่วยงานภาครัฐและพนักงานเจ้าหน้าที่)

QR Code รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศของกรมควบคุมโรค
(<https://forms.gle/3TqEsvj32K31XAPBA>)

